

Ni Ken Abujne Abel

Emisiyongo n'awusunane, ífegoonunfeg a Líibárhú Gúloku Díino ni Díino alókirne Abel ingi sadahánam. Kanda Ken, Díino lókirdom. Angu, Ken añuumulñuumul dáde ingi údoonom.

Jantenteŋ Gúloku Díino:

Angu Ken anuumul dáde fo bígikinem amurul.

⁶ Umuyhintor ayéjem:

- Horaŋ akanne k'uñuumul ineen?
Horaŋ akanne bígiken amuruli? ⁷ Agi ukaani hójooninno bígiken ayaanháneh. Kanda káánunt! Agi ufoyi bukanku hójooninno, hójondoŋo ahubhuno mara inho na

n'ajokun a gúmángááro iniman abón
n'asaṇari k'asíiba gulakan. Kanda
uñantay ufaṇána hójondoṇo.

⁸ Díino balóbi nim mees Ken ayéj
údoonom:

- Índokoṇ a kanaṇaṇo.

Angu andék andoona. Bampúti a
kanaṇaṇo Ken ahar ahub údoonom
Abel k'abujom.

⁹ Babujem mees, Umuyhintor ayéj
Ken:

-Údonkon Abel umoraṇ?

Ken aṇoyindem ayéj:

- Me, pájiiri na honj! Hóge me
iñantane imara údonkum?

¹⁰ Umuyhintor ayéjem:

- Horan akanne k'ukaan inho? Inini ífefeg n'ubujne údonkon.

Muhenkinem m'ahupaane a réenjo akankaan iniman síngiir s'akiinahum k'iwaañaram. ¹¹ Inini a gubaarhu h'okanne, udankahaadanka.

Didiirano d'aruuhne muhenku údonkon mu fi fi ubujne, dímar mees adankahaadanka. ¹² Gúlááfuli, honj dawal. Uguyhuneh wúur m'adékinah. Dumur kanan kanan. Duyik k'anooh.

(Gen.4v5b-12)

Angu, Ken añuumulñuumul ingi údoonom k'ayéjem, «Índokon a kanano.» Bampúti a kanano, Ken ahar ahub údoonom k'abujom; karo ingi buwaalo, karo ingi

buriho, pájiironon h'abujumemne, kanda
úmár ingine uliiho gubujhu wúur a
duniyaŋo. Angu, horaŋ akanne ki Ken abuj
údoonom? Abel awúuhwuuh. Atifilintifilin
binaahu Díino ki Díino alókirem. Kanda Ken
tifilinden binaahu Díino.

Úfegen, aji utifilini binaahu Díino, hómár
ingine binaalo bi Díino ajellihinne mintor a
Gúloku Díino, aji utifilini binaalo bímár,
aléerhineh. Gúduk, jamaŋo anfégunkuno,
gúduk jamaŋo ambujhuno. Úpájulen, mi
tifilindenene binaahu Díino, gúduk anha
m'antifilinehne binaahu Díino. Lentaaren
Yisuf, úbáku Yankuba. Úmár atifilintifilin
binaahu Díino. Apokunpokun Díino dáde,
kanda duniyahánam aléleer dáde.
Índoonenenkinem anha cem hac iniman ni
Ken ahacne Abel. Ansíiba k'ambujom kanda

buruhu k'ambujom anjuliyaham k'aguy
úsoku Esipt. Lentaarenj Yaya. Úmár
atéekintee kin jamanku Israyel mara
M'apahunahne Jamaño apútriput a
duniyaño. F'afégne Yensa n'adékirehne
ayéj jamaño, «Ningenj ban leeyano no Díino
akucundutne mintor k'apiren akafari
jínubonku duniyaño.» Angu, Yaya, binaahu
Díino gatifilinehne. Afiyumfiyum leeyano
iniman ni Abel afiyumne. Afiyum leeyano no
Díino anahne mintor. Afiyum Yensa dáde,
kanda duniyahánam aléleer. Umaasaño
m'amarahne Israyel a waathu Yaya,
gurethinem Herod. Herod tifilindenj
binaahu Díino. N'apokunne udikanku
údoonom, apuñur údoonom bajaho ingi
udikankánam. Údoonom, bafúnnem mees,
Herod anjoolin ajah udikaamo. Angu Yaya,

f'akawandinne jamaño ayéjeh, «Ho
umaasaño akanne jóndon. Wúur ñantaarañ
ajah udikanku údoonom ni údoonom
niiroron. Herod ayúulenyuulen.» Angu, fo
Herod ayennehinne ho Yaya alóbne,
jifahánam anuy dáde. Abúuñ
soldaarenkinem k'anlah Yaya ankimbenem
a kasono. Amiñiimiñ, alek bigokunom
k'aniiro. Úfegen, mi tifilindeneyne binaahu
Díino pokundonon m'antifilinehne binaahu
Díino k'anféGINEENIÑ, gúduk ambujeeniñ
iniman ni Herod abujne Yaya. Úfegen,
jamaño gara anlókiyeh ki jamaño anlób
marigeno a gubaarhu hójondono
h'anakaanahne. Mañ nim ganik agune a
waathu Yensa. Mi tifilindeneyne binaahu
Díino, pokundonon Yensa. Ñanfarasiyaño
añuumulñuumul ingi Yensa f'andék

ambujom. Inini, aji utifilini binaahu Díino,
aji ufiyumi Yensa, hóge duniyahan
asúumhunek?

A gúbido gúduko asúumhunek, kanda a
gúbido gúduko aléerhinek mara mi
tifilindeņeņe Yensa, gúduk dampokuno.
Gúduk anfégunkuno, ansutunkuno,
ammahuno, gúduk ambujhuno iniman ni
Ken abujne Abel.

Ayikyik bísiba, Yensa alóblob ingi
ñantaalibehinem. Inini, aji ufiyumi Yensa, fi
mees uguyhunek utaalibehu Yensa mara
Yensa gutifilinehne. Kanda duniyahu
utaalibehu Yensa, gúduk galéereleer.
Gúmár akanne ayikyik bísiba bi Yensa ayéj
ñantaalibehinem:

²⁴⁻²⁵ Aji úfegen íyeji

anfégunkunoonuṅ, mara me
ulaameku dígo anhuyeemhuy,
Belsebul, gúmár ingine, Iblisa! Nim
ganhuyeemne! Agida ninkinan dígo
amánduko ingi me. Gúmár akaanne
íyeji anṅanhunoonoṅ guret g'afan
gunaam. Ingah! Yikireṅ ulinna
m'afankunehne umisehinem. Yikireṅ
údool m'afankunehne ulaamekinem.
Ulinnaṅo agi ammíiri ingi
umisehinem, hómár añantay
abárámám. Maṅ nim ganik amíirne
imbi údoolo. Údoolo agi ammíiri ingi
ulaamekinem hómár añantay
abárámám. (Mat.10v24-25)

Jamaṅo ansutunsutun Yensa k'anyéjem,
«Fi Iblisa!» Angu, Yensa ayéj

ñantaalibehinem, «Aji jamaño ansutuni me, ansutunkuneh ninkinan mees, mara me gutifilinkenēne.» Kanda Yensa afak ayéj ñantaalibehinem:

²⁶ Féj baṅ, anfégunkunoonuṅ kanda dahu údeyuneṅ jamaño immereneṅ! Ayikhineh bísiba hójondoṅ hoṅon hoṅon gankanne, haani amiñinamiñ, adék afúrokuneh. Oo! Da bísibaṅo bímár apútokunehne, hójondoṅ hoṅon hoṅon gankanne k'ankubun afékunuh. ²⁷ Kanda me, hoṅon hoṅon gíteekinoonune, ninkinan bareṅ, uñantay úloboṅ a barumuno. Oo! Hoṅon hoṅon gíteekinoonune, ninkinan bareṅ, uñantay úduk úteekineṅ duniyaṅo nip k'anyennehin. ²⁸ Ninkinan, dahu

ubenihen jamaŋo mara immeren
ampiren ambuj arino, kanda
dampiren k'ambuj háteero.

Ninkinan, jandij búdeyunumen
ñanraagofonjo, uñantay ubenuhen
Umuyhintor. Úmár apirenkinehne
aŋanoonun jahanama, arino ingi
háteero nip. ²⁹ Kanda ninkinan,
unafahenafa Díino. Eke ñotononjo
ñonako kokodi ínkonduk
gangilamahne? Kanda haani kotono
ínkonduk aniiro Bááhánan Díino
apájihineh a gubaarhu búpájinem,
mara anafahemnafa. ³⁰ Kanda
ninkinan unafahenafa Díino
k'apájuloonon aren fet.
Apájuloonunpájul fo apájul jégend
jaliheeran agune a agofonkánan.

³¹ Gúmár gíyejoonunęne dahu
ubenuheę mara moęon moęon
nafahánam afaęi gusiirhu jatonoęo
imbi Díino! ³² Ninkinan, dahu
ubenuheę! Moęon moęon abollenne
búyejhu jamaęo, «Me ufiyunku
Yensa!», me íyejhineh Bááhum
m'agune arjanna: «Úmár
ufiyunkum.» ³³ Kanda moęon moęon
ańopne búpájihum imbi jamaęo,
[[me ińophunom imbi Bááhum
m'agune arjanna. ³⁴ [[Inini, dahu
úyejeę karo n'ídekirne
adootokunoonunę básuumo a
duniyaęo maę inno.
Adootokunoonunę bińaam.]] ³⁵ Fégeę
baę, hadékum a duniyaęo
apirenkineh aficilahin wúur ingi

bádinkinem ki hambaaniño
añaamálin báábám, bágido
añaamálin nunom, asámpulo
añaamálin asonkánom a gubaarhu
n'anfiyumeemne. Immeren̄ nip
anñaamháneh a gubaarhu me.

³⁶ M'andékehne bufoyhu ninkinan
jamankum, anguyhuneḥ jamanku
bádinkinan. ³⁷ Aji upokuni bááhán
afaṇ me, mbaṇ upokun nunkon afaṇ
me a gubaarhu n'anyéjenne dahu
utifilin me, na fi bádo k'uguy
utaalibehum. Maṇ nim mees ganik
agune aji wúur apokuni
hambaanihinem mbaṇ apokun
bágidhinem afaṇ me, bádán̄ k'aguy
utaalibehum. ³⁸ Wúuro m'afoyne
budoohunahu halihano k'atifeem a

biniironjo, wúuro úmár bádánj k'aguy
utaalibehum. ³⁹ Ingah! Wúuro
m'asíbane bupahunku
ñankindenkinem akir afootaháneh,
kanda wúuro m'alókinge biniironjo ingi
me, wúuro úmár ayikhineh kanjébo
ka bandór. (Mat.10v26-39)

Aji úteekini jamaño mara Yensa
gutifilinehne, ikaanumi duniyahan
aléerhineh eke nim e? Gúduk jamaño
ansutunkuno, gúduk ammahuno. Gúduk
ankankáno iniman Abel, jamanku bádinken
anfoyhuno. Gúduk bááhán mbanj údonkon
anfoyhuno iniman ni Ken afoyne údoonom.
Yensa ayéji, « Inini, dahu úyejenj karo
n'ídekirne adootokunoonunj básuumo a
duniyano manj inno. Adootokunoonunj
biñaam. ³⁵ Fégenj banj, hadékum a duniyano

apirenkineh aficilahin wúur ingi bádinkinem
ki hambaaniño añamálin báábám, bágido
añamálin nunom, asámpulo añamálin
asonkánom a gubaarhu n'anfiyumeemne.
Immeren nip anñamháneh a gubaarhu me.

³⁶ M'andékehne bufoyhu ninkinan
jamankum, anguyhune jamanku
bádinkinan. ³⁷ Aji upokuni bááhán afañ me,
mbañ upokun nunkon afañ me a gubaarhu
n'anyéjenne dahu utifilin me, na fi bádo
k'uguy utaalibehum. Mañ nim mees ganik
agune aji wúur apokuni hambaanihinem
mbañ apokun bágidhinem afañ me, bádán
k'aguy utaalibehum.»

Angu, Yensa asíibáásiib ki básuumo ayik
bájegenenku fi ingi jamanku bádinken.
Kanda aji immeren pokundoñoñ fi mara
Yensa gutifilinehne, básuumo dayik. Aji

úteekini jamankan úyejeeniŋ, «Inini, me Yensa gitifilinehne. Ifiyumfiyum Yensa!» Aji nim gúyejeeniŋne, gúduk añuumihineh ingi fi k'anféguno. Gúduk ubenuh biki ambujo iniman ni Ken abujne údoonom. Kanda Yensa afak ayéj, «²⁸ Ninkinan, dahu ubeniheŋ jamaŋo mara immerenŋ ampiren ambuj arino, kanda dampiren k'ambuj háteero. Ninkinan, jandiŋ búdeyunumen ñanraagofonŋ, uñantay ubenuheŋ Umuyhintor. Úmár apirenkinehne aŋanoonuj jahanama, arino ingi háteero nip.» Úfegi, aji utifilini Yensa, gúduk aléerunkuno a waato inno, kanda gucum tápár daléerumo. Díino ayéjhuno n'ufiyumne Yensa ingi ni Yensa aniirone k'acaam jínubonkon, «Ikafarikafari jínubonkon nip. Inini uguyhuneŋ bandór

ingi me arijanna.» Kanda aji tifiindo
Yensa. Aji bollendo k'ufiyum Yensa mara
ubenuhbenuh jamaño, duniyahan daléer
manini, kanda gucum tápár aléerhineh
dáde. Gúmár akanne Yensa ayéji,
«²⁸ Ninkinan, dahu ubenihén jamaño mara
immerén ampiren ambuj arino, kanda
dampiren k'ambuj háteero. Ninkinan,
jandín búdeyunumen ñanraagofonó,
uñantay ubenuhén Umuyhintor. Úmár
apirenkinehne añanoonún jahanama, arino
ingi háteero nip.»

Ayikyik bísiba bi Yensa ayéj jamaño mara
ayikyik anaalan anakan; binaalo biwayinno
ingi binaalo bigoginno.

Jantenten Gúloku Díino, ho Yensa ayéjne.

¹³⁻¹⁴ Fégeŋ baŋ! Ayikyik irukumbaan
inak. Burukumbaano búduko
awayway kanda ayikyik na binaal bi
lédeŋ hadék ba na. Búmár agune
burukumbanku jahanama. Kanda
jamaŋo m'anŋane hadéko a binaalo
bímár anrumunrumun. Kanda
burukumbaano búduko agogog.
Ayikyik binaal baléer hadék ba na.
Gúdekumi bímár adékuro a kanjébo
ka bandór. Kanda jamaŋo
m'andaŋunne burukumbaano búmár
k'anŋan na rumundoŋoŋ. Inini
ninkinan, moŋon moŋon utif binaalo
bímár f'údek uŋan na! (Mat.7v13-
14)

Marigeno, binaahu Díino aléleer.
Butifilinku Yensa aléleer. Gúduk jamaŋo,

haani jamankan anfégunkuno. Amímiir ingi binaalo bigoginno. Jamaño m'antifilinehne binaalo bímár rumundoño. Binaalo bímár aléleer. Kanda binaalo bímár apúthuneh arijanna. Jamaño m'antifilinehne Yensa ampúthuneh arijanna kanda mi bollendenenene butifilinku binaalo bímár mara agogog, aléleer hadék, immeren annokuneh a binaalo biwayinno. Jamaño anrumunrumun a binaalo bímár. Binaalo bímár léden hadék, jamaño dansutuno, danféguno, asúsum hadék imbi a duniyaño. Kanda lentaaren mara binaalo bímár, binaalo biwayinno apúthuneh beeren? Binaalo biwayinno apúthuneh jahánama. Binaalo b'asúumne hadéko a waato inno, gucum tápár aléerhineh dáde. Kanda binaalo bigoginno, b'aléerne hadék

manini, gucum tápár asúnkuneh dáde mara
úputhuneh arijanna. Kanda haani manini a
duniyaŋo, binaalo bigoginno asúsum.
Marigeno, a gúbido gúduko aléleer. Gúduk
jamaŋo ansutunkuno, anfégunkuno, gúduk
ambujhuno. Kanda a gúbido gúduko
binaahu Yensa asúsum. Asúsum dáde
mara aji utifilini Yensa úpájihineh Díino.
Uyikhineh kanjébo ka marigeno k'afúruntné
imbi Díino. Uyikhineh básuum b'afúruntné
imbi Díino. Ilaahan awaanaháneh mara
úpájihineh mara Díino akafarikafari
jínubonkon nip. Faka, úpájihineh mara
Díino, ámar ingine bááhán. Díino n'ayabne
duniyaŋo aguyhuneh bááhán! Ubabayhineŋ
ingi jarku Díino. Líibárho Gúloku Díino
ayéji a gubaarhu m'anfiyumehne Yensa:

¹² Hamanim índukoŋo
anlahuremlahur k'anfak anfiyumem.
Kanda m'anlahuremne nip úmár
anéereeniŋneer binaal k'anguy
jaraku Díino. (Saŋ 1v12)

Angu, maŋ ni bááh atopotorohne
dimbayankánam, maŋ nim Díino
gatopotorohne jarakánam. Inini, aji ufiyumi
Yensa k'utifilinem, Díino ingine bááhán.
Yensa anéerenneer binaal k'uhuy Díino
«Abó.» Díino apokunenpokun dáde maŋ ni
bááh apokunne jarakánam. Díino
gamarahenmara maŋ ni bááh amarahne
jarakánam. Gúmár akanne Yensa ayéji,
«Eke ñotononŋo ñonako kokodi ínkonduk
gangilamahne? Kanda haani kotonon
ínkonduk aniiro Bááhánan Díino apájihineh
a gubaarhu búpájihinem, mara

anafahemnafa. ³⁰ Kanda ninkinan
unafahenafa Díino k'apájuloononj aren
fet. Apájuloonunpájul fo apájul jégend
jaliheeranj agune a agofonkánan. ³¹ Gúmár
gíyejoonunne dahu ubenuhej mara monon
monon nafahánam afañj gusiirhu jatononjo
imbi Díino! »

Angu, Díino gatopotorotopotor jatononjo
k'anéereeninj jafoolanjo. Haani ínkonduk
daniiro ni Díino pájiirenj. Kanda aji Díino
aguy bááhán, ámár atopotorhuno dáde!
Díino apokunenpokun afañ n'apokunne
jatononjo! A bádinku Díino gugune
n'ufiyumne Yensa. Aji uyiki haaj,
ukiinaháneh bááhán Díino. Aji ubenuhi
honj, ukiinaháneh Díino k'amaraho. Angu
Díino n'agune bááhán, amarahuno dáde.

Buku ubenuh búteekinku jamaño mara ufiyumfiyum Yensa. Yensa ayéji:

³² Ninkinan, dahu ubeniheñ! Moñon moñon abollenne búyejhu jamaño, «Me ufiyunku Yensa!», me íyejhineh Bááhum m'agune arjanna: « Úmár ufiyunkum. (Mat. 10:32)

Angu Yensa ayéji mara ayikyik anaalan anakan; binaalo biwayinno ingi binaalo bigoginno. Caabenti binaalo bigoginno. Fiyunti Yensa! Marigeno, binaahu Yensa aléleer hadék. A duniyaño aléerhineh imbi jamaño, kanda binaalo bímár apúthuneh arianna. Aji ubenuhi jamaño, kuku ulenta gúloku Yensa. Ayéji, « Ninkinan, dahu ubeniheñ jamaño mara immeren ampiren ambuj arino, kanda dampiren k'ambuj

háteero. Ninkinan, jandiŋ búdeyunumen
ñanraagofonjo, uñantay ubenuhen
Umuyhintor.»